

...

A Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:

10.Gf.40.286/2024/6.

A felperes:

felperes

cím1

A felperes képviselője:

Papp és Tóth Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Tóth Károly ügyvéd)

cím

Az alperes:

alperes

cím3

Az alperes képviselője:

Takács, Kiss és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Pete Judit ügyvéd)

cím2

A per tárgya:

pénzügyi lízingszerződés megszűnéséből eredő elszámolási igény

Az elsőfokú bíróság:

Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

16.G.40.575/2024/18.

A fellebbezést benyújtó fél:

alperes

Í t é l e t

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja;

kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 150.000 (Százötvenezer) forint + áfa összegű másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Fővárosi Törvényszék (a továbbiakban: elsőfokú bíróság) ítéletével helyt adott a felperes keresetének – amelyben kérte az alperest kötelezni lízingszerződésből származó elszámolási különbözet címén 63.585.062 forint és ennek 2023. szeptember 28. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata megfizetésére – és kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 63.585.062 forintot és ennek 2023. szeptember 28. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első

napján érvényes jegybanki alapkamat nyolc százalékponttal növelt értékével megegyező mértékű késedelmi kamatát, valamint 5.310.000 forint perköltséget.

[2] A határozata indokolása értelmében a tényállást a felek egyező előadása és az általuk csatolt okirati bizonyítékok alapján állapította meg a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 203. § (2) bekezdésének a) pontjában és a Pp. 266. § (1) bekezdésében foglaltakra is figyelemmel.

[3] A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:409. §-ában és 6:415. § (2) bekezdésében, valamint a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Csődtv.) 20. § (2) és (3) bekezdéseiben foglaltakra utalással megállapította, hogy a felperes csődeljárás alá kerülése nem eredményezte a pénzügyi lízingszerződések megszűnését, azonban az alperesnek a lízingszerződések alapján fennálló lízingdíj követelését a csődeljárásban 30 napon belül be kellett jelentenie a vagyonsfelügyelőhöz, a Ptk. 5:135. § (1) és (3) bekezdéseiben foglaltakra figyelemmel köteles volt a lízingtárgyat értékesíteni és azt követően késedelem nélkül írásbeli elszámolást készíteni, a befolyt vételárból a követelését kielégíteni, a fennmaradó összeget pedig a lízingbevevőnek kiadni. A peres felek egyező előadása szerint a lízingszerződéseknek a csődeljárás alatti, 2022. november 24-i felmondással történt megszüntetésekor az alperesnek kötelezettsége keletkezett a lízingtárgyak visszavételére, értékesítésére és a befolyt vételárral történő elszámolásra. Az értékesítésre és az elszámolásra az alperes részéről nem vitatottan már csak a csődegyezséget jóváhagyó végzés jogerőre emelkedése után került sor.

[4] A Csődtv. 20. § (2) és (3) bekezdései alapján megállapította, hogy a csődegyezség kényszeregyezséggént az azt jóváhagyó végzés jogerőre emelkedésétől kezdődően a hitelezői igényét bejelentett, de az egyezségben részt nem vett alperesre is kiterjedt, függetlenül a lízingszerződések felmondásától. A felmondás ugyanis a lízingszerződéseket megszüntette és a felek jogviszonya elszámolási jogviszonnyá alakult át, amely alapján – a Ptk. 6:213. § (1) bekezdésében és 6:212. § (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel – a felek kötelesek voltak egymással a megszűnés előtt már teljesített szolgáltatásokkal elszámolni, ezért az alperes lízingdíj követelése önmagában a felmondással – a felperes teljesítésének hiányában – nem nyert kielégítést.

[5] Osztotta a felperesnek azt az álláspontját, hogy amennyiben a megszünt lízingszerződést követően a lízingbeadó elvitte a lízingtárgyat, a piaci értékkel (vétellárral) való elszámolás során csökkentenie kell az adóssal szembeni követelését, és ebben az esetben csak a fennmaradó különbségre vonatkozóan minősül hitelezőnek, és csak erre terjed ki az egyezség hatálya. Ennek az elmaradása esetén azonban a hitelező a teljes követelésének csak a csődegyezség szerinti részére jogosult. Ennek alapján az alperesnek a lízingszerződésekéből származó követelése a csődegyezséget jóváhagyó végzés jogerőre emelkedésétől kezdődően kizárólag a csődegyezségnek megfelelően, az abban foglalt mértékben nyerhetett kielégítést, azaz az alperes a bejelentett és nem biztosított hitelezői követelésének a 15%-ára, 13.771.640 forintba számolhatta volna el az értékesítésből befolyt vételárösszeget. Az alperes által

viSSZavett lízingtárgyak értékesítéséből befolyt vételár nem vitatottan összesen 77.356.702 forint volt, ezért az alperest kötelezte a 63.585.062 forint összegű különbözet megfizetésére.

[6] Az ítélet ellen az alperes fellebbezett, amelyben kérte elsődlegesen a megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagosan a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, továbbá a felperes első- és másodfokú perköltségben marasztalását.

[7] Az elsőfokú bíróság által megsértett jogszabályként felsorolta a Pp. 237. § (1)-(3) bekezdését, 265. § (1) bekezdését, 279. § (1) bekezdését és 346. § (4) és 5. bekezdéseit, a Ptk. 1:3. § (1) bekezdését, 1:4. § (1) és (2) bekezdéseit, 6:213. § (1) bekezdését, 6:415. § (2) bekezdését, 5:126. § (1) és (3) bekezdéseit, 5:127. § (1) bekezdését és a Csődtv. 20. § (2) bekezdését.

[8] Sételmezte, hogy az ítélet indokolása akként utal a Pp. 203. § (2) bekezdés a) pontjára és 266. § (1) bekezdésére, hogy indokolásában nem tért ki arra, milyen perfelvételi nyilatkozatot nem tettek meg a felek, ezáltal az ítélet sérti a Pp. 346. § (5) bekezdésében foglaltakat.

[9] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének azért sem tett eleget, mert az ítélet jogi indokolása nem tartalmazta a megállapított tényekre vonatkozó bizonyítékokat azokkal a körülményekkel együtt, amelyeket a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett. Elmaradt annak az értékelése is, hogy a lízingszerződések megszűnése milyen következményekkel járt, melyik félnek milyen kötelezettsége keletkezett és ez mennyiben befolyásolta a bejelentett hitelezői igényt, valamint az elszámolási kötelezettsége teljesítése során melyik fél milyen magatartást tanúsított. Az elsőfokú bíróság nem értékelte azt a hivatkozását sem, hogy az elszámolást a szerződés megszűnésének a napjára kell elvégezni, és ebben az időpontban a csődegyezség még nem létezett. Hangsúlyozta az indokolási kötelezettség jelentőségét, utalt az Alkotmánybíróság 7/2013. (III. 1.) AB határozatában kifejtettekre is.

[10] Az ítélet hatályon kívül helyezésére vezető eljárási szabálysértésként hivatkozott a Pp. 237. § (1)-(3) bekezdéseinek, valamint a 279. § (1) bekezdésének a sérelmére is és állította, hogy elmaradt a bizonyítási teherrel összefüggő kötelező előzetes tájékoztatás, így nem volt lehetősége arra, hogy e körben nyilatkozatot tegyen. Hivatkozott e vonatkozásban a Kúria Kfv.37.955/2019/6. számú határozatában foglaltakra és a Legfelsőbb Bíróság 1/2009. (VI. 24.) PK véleményében írt iránymutatásra.

[11] A Ptk. 6:213. § (1) bekezdésében és 6:212. § (2) bekezdésében foglaltakra hivatkozással előadta, hogy az elszámolás a szerződés megszűnésével egyidejűleg esedékessé vált, a felek elszámolási kötelezettsége ebben az időpontban rögzült. Álláspontja szerint az

elszámolás tényleges megtörténtének az időpontja nem érinti a tartozás esedékessé válását, és a lízingszerződés megszűnésével a lízingbeadó tulajdonában lévő lízingtárgyak helyébe lépett ellenérték nem vált a csődvagyon részévé, arra a csődegyezség hatálya nem terjedhetett ki. A lízingtárgyak visszaadásával azok értékéig a felperessel szembeni követelése – kifejezett elszámolás hiányában is – megszűnt, az elszámolási kötelezettség csak a lízingtárgyak értéke és a tartozás közötti különbözetre vonatkozhat, a hitelezői igény a lízingtárgyak értékével értelemszerűen csökkent. A csődegyezség hatálya kizárólag annak jogerőre emelkedésekor még fennálló tartozásokra terjedt ki, és a lízingtárgyak visszaszolgáltatásával a követelése e részben megszűnt, így az elszámolási kötelezettség esetleges későbbi teljesítése irreleváns.

[12] Hivatkozott a Kúria precedensképes Gfv.30.220/2012/6. számú határozatában foglaltakra és sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az attól való eltérést nem indokolta. Előadta, hogy a szerződések felmondására a csődegyezség megkötését megelőzően került sor, a lízingtárgyak birtokbavételével a hitelezői igénye a lízingtárgyak értékével csökkent. A Kúria döntéséből az következik, hogy a lízingtárgy visszavételével jogosult arra, hogy abból teljes egészében kielégítést keressen, és csak a lízingtárgy által nem fedezett vagy azt meghaladó összeggel köteles elszámolni.

[13] Véleménye szerint az elsőfokú bíróság álláspontjának helytállósága esetén a felperessel a csődegyezség jóváhagyásának jogerőre emelkedése előtt is a csődegyezség szerinti tartalommal kellett volna elszámolnia és a felperes a saját felróható magatartása – fizetési késedelme, csődhelyzete és a lízingtárgyak visszaszolgáltatásának késedelme – ellenére gazdagodna a lízingtárgyak értékének 85%-ával.

[14] Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság tévesen és egyoldalúan értelmezte a Ptk. 6:415. § (2) bekezdésében foglaltakat, amikor annak ellenére kizárólag az értékesítést követő elszámolás szabályait vette figyelembe, hogy a zálogjogi szabályok értelmében a zálogjogosult a zálogjoga bírósági végrehajtáson kívüli érvényesítésének módjai között szabadon választhat, így a Ptk. 5:127. § (1) bekezdése szerint lehetősége van a zálogtárgy tulajdonjogának megszerzésére is.

[15] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen alapította az ítéletét a Csődtv. 20. § (2) és (3) bekezdéseiben foglaltakra, ugyanis a szerződések felmondásával a csődeljárás során bejelentett követelése a lízingtárgyak értékéig megszűnt. Az elszámolás esetleges elhúzódása nem járhat azzal a következménnyel, hogy a lízing jogviszonyhoz kapcsolt tulajdonjog fenntartásához fűződő jogát elveszti; ez az Alaptörvény 28. cikkében foglalt elvárással is ellentétes lenne.

[16] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében kérte az ítélet helybenhagyását és az alperes 1.500.000 forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltsége megfizetésére kötelezését.

[17] Hivatkozott arra, hogy az alperes fellebbezése megegyezik a jelen ügygel egyező tényállás alapján indult ügyben előterjesztett és a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság által 2.Gf.75.408/2024. számon már elbírált fellebbezéssel, és az alperes ebben a fellebbezésében sem adta elő, hogy melyek azok a tényállással kapcsolatos előadásai és bizonyítékai, amelyeket az elsőfokú bíróságnak az általa elvárt pervezetése hiányában nem tudott előadni. Álláspontja szerint a felek bizonyítási indítványt nem terjesztettek elő és az elsőfokú bíróságnak jogkérdésben kellett döntést hoznia. Az alperes az általa benyújtott iratok tartalmát nem vitatta, a megállapított tényállás ezen alapult.

[18] Az alperes az ítélet indokolásának hiányosságaira konkrétumok előadása nélkül hivatkozott, ugyanakkor az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása tartalmazta a megkívánt elemeket.

[19] Az alperes akként hivatkozott a Ptk. 1:3. § (1) bekezdésének, 1:4. § (1) és (2) bekezdéseinek és 6:213. § (1) bekezdésének megsértésére, hogy jogi érvelést, tényállást ezek alapjául nem adott elő.

[20] Előadta, hogy a Ptk. 6:415. § (2) bekezdése alapján az alperest haladéktalan, a visszabirtoklással egyidejű elszámolási kötelezettség terhelte, amelynek nem tett eleget. Az elszámolási kötelezettségét azzal teljesítette volna, ha a nyilvántartásba vett hitelezői igényét a visszabirtokolt lízingtárgyak értékével csökkenti. Az alperes nem jogosult egyidejűleg kötelmi és tulajdonjogi igény előterjesztésére is a lízingtárgyak vonatkozásában. A Ptk. 5:126. § (1) bekezdésében, 5:126. § (3) bekezdésében és 5:127. § (1) bekezdésében, valamint a Csődtv. 11. §-ában foglaltakra hivatkozással előadta, hogy az alperesnek a csődeljárásra figyelemmel a hitelezői igényét meg kellett volna változtatnia és a csődeljárás befejezését követően a csődegyezséget jóváhagyó végzés már nem hagyható figyelmen kívül. A Csődtv. 11. § (2) bekezdése értelmében a fizetési haladék időtartama alatt speciális szabályok érvényesülnek, és az adóssal szemben nincs helye beszámításnak.

[21] Az alperes megalapozatlanul hivatkozik arra, hogy a lízingtárgyak visszaadásával a vele szembeni követelése kifejezett elszámolás hiányában is megszűnt, ugyanis az elszámolás nem mellőzhető, a követelés csökkenését a Csődtv. 20. § (2) bekezdése alapján be kellett jelenteni és a visszabirtoklás nem azonos az elszámolással. A bejelentés elmulasztása miatt az alperes hitelezői igénye nem változhatott, ennek eredményeként a csődegyezés az alperesre kihatott, abban az alperes nevesítve is van, és nem tarthatja meg az értékesítésből befolyt vételárnak a csődegyezésben foglaltakat meghaladó részét.

[22] Az alperes érvelése ugyancsak megalapozatlan azzal kapcsolatban, hogy a felperes saját felróható magatartására előnyök szerzése végett hivatkozik és gazdagodik a lízingtárgyak értékének 85%-ával, a csődeljárás ugyanis nem az adós gazdagodását eredményezi, hanem a reorganizációját.

[23] Ugyancsak megalapozatlanul hivatkozott az alperes a tulajdonjog abszolút elsőbbségére a csődeljárásban, ugyanis a lízingbeadó helyzete csak a felszámolási eljárásban lehet kedvezőbb. Az alperes által hivatkozott Kúriai határozat szintén felszámolási eljárásra vonatkozik és ingó kiadásával kapcsolatos tényállással függ össze, így az elsőfokú bíróságot nem terhelte precedensképes határozattól való eltérés indokolásának kötelezettsége.

[24] Álláspontja szerint a csődeljárásban befejezetté nyilvánítással az alperes követelése 15%-ra csökkent, amely lényegesen kevesebb, mint az alpereshez befolyt vételár, így a különbözetet köteles kiadni a részére.

[25] Az elsőfokú bíróság Pp. 380. §-a szerinti, az ítélet kötelező hatályon kívül helyezését eredményező eljárási szabálysértése hiányában a Fővárosi Ítéltábla a felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között gyakorolta.

[26] A fellebbezés megalapozatlan.

[27] A Fővárosi Ítéltábla elsődlegesen az alperes másodlagosként megjelölt, az ítélet hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítása iránti fellebbezési kérelmét bírálta el, figyelemmel arra, hogy a Fővárosi Ítéltábla a felülbírálat kért sorrendjéhez nincs kötve és amennyiben az elsőfokú bíróság az ügy érdemi eldöntésére kiható lényeges eljárási szabálysértést követett el, úgy nincs helye az ítélet megváltoztatásának alátámasztására hivatkozott anyagi jogi szabálysértések vizsgálatának, az érdemi felülbírálatnak.

[28] Az elsőfokú bíróság a tényállást az ügy eldöntéséhez szükséges mértékben feltárta, és az így megállapított tényekből okszerű és kellően megindokolt döntésre jutott.

[29] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezésben írtakkal ellentétben megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállás megállapítása során a Pp. 203. § (2) bekezdés a) pontja és Pp. 266. § (1) bekezdése alapján helytállóan vette figyelembe a felek nem vitatott előadásait és a vitássá szintén nem tett okirati bizonyítékokat. Az alperes a 2024. szeptember 20-án megtartott perfelvételi tárgyaláson maga erősítette meg, hogy a felek között a tények tekintetében nincs vita (16.G.40.575/2024/16. számú jkv. 4. oldal negyedik bekezdés), az alperes által vitássá nem tett, ezért valósnak elfogadott tényállításokat az ítélet [16] pontja tételesen felsorolta. A fellebbezésben állítottakkal ellentétben az elsőfokú bíróságot a felek egyező előadására, illetőleg a vitatás hiányára utaláson túl e vonatkozásban egyéb indokolási kötelezettség nem terhelte. Az alperes a fellebbezésében sem jelölt meg olyan, az elsőfokú eljárás során általa vitássá tett tényállítást vagy okirati bizonyítékot, amelyre az elsőfokú bíróság a döntése alapjául szolgáló tényállást egyéb, azt megerősítő bizonyíték hiányában alapozta.

[30] A Pp. 346. § (5) bekezdése szerint az ítélet jogi indokolása tartalmazza az annak alapjául szolgáló jogszabályokat és szükség esetén azok értelmezését, a megállapított tényekre vonatkozó bizonyítékokat azokkal a körülményekkel együtt, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, a tények megállapításának egyéb körülményeit, továbbá azokat az okokat, amelyek miatt a bíróság valamely tényállítást nem talált bizonyítottnak, vagy amelyek miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte.

[31] A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 346. § (5) bekezdése szerinti indokolási kötelezettségének megfelelően eleget tett, mivel az ítéletének indokolásából a döntés oka kitűnik. Fővárosi Ítéltábla e körben kiemeli, hogy a bíróság indokolási kötelezettsége a fenti szabályozás értelmében kizárólag a döntése alapjául szolgáló, az ügyben releváns tények és bizonyítékok értékelésére terjed ki. A megfelelő indokolás mércéje az, hogy annak alapján a fél számára megismerhetővé válik a bíróság döntésének oka, amelynek ismeretében azt elfogadhatja vagy jogorvoslással megtámadhatja. Mindezen követelményeknek az ítélet indokolása megfelelt.

[32] Az elsőfokú bíróságot – az alperes állításával szemben – a Kúria precedensképes Gfv.30.220/2012/6. számú határozatában foglaltaktól eltérésre tekintettel a Pp. 346. § (5) bekezdése szerinti indokolási kötelezettség nem terhelte, mivel az alperes az elsőfokú eljárás során a Kúria e határozatára mint jogkérdésben adott állásfoglalásra nem hivatkozott, emellett – a később kifejtettek szerint – az elsőfokú bíróság döntése jogkérdésben nem is tért el az e határozatban írtaktól.

[33] Az alperes akként hivatkozott a Pp. 237. § (1)-(3) bekezdéseinek, valamint a 279. § (1) bekezdésének a megsértésére, hogy nem jelölte meg, melyik az a pernyertességét elősegítő bizonyítás, amelyet az elsőfokú bíróság anyagi pervezetése hiányában nem tudott indítványozni.

[34] A Fővárosi Ítéltábla emellett azt is megállapította, hogy az elsőfokú bíróságot a Pp. 237. §-a szerinti pervezetési kötelezettség nem általában, hanem csak az e jogszabályhelyben meghatározott feltételek fennállta esetén terheli. A felperes a fellebbezési ellenkérelmében helytállóan hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróságnak a felek megtett, egybehangzó tényállításai alapján jogkérdésben kellett állást foglalnia, ezért az anyagi pervezetés szükségessége fel sem merült, annak elmaradását az alperes alaptalanul sérelmezte.

[35] A bizonyítékoknak a fellebbezésben szintén állított téves értékelése nem a határozat hatályon kívül helyezését, hanem azok helyes mérlegelése eredményeként történő megváltoztatását eredményezheti [Pp. 369. § (3) bekezdés d) pont].

[36] Mindezek alapján az ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló fellebbezési kérelem megalapozatlan.

[37] Az elsőfokú bíróság érdemben helytálló következtetésre jutott, a döntése indokaival a Fővárosi Ítéltábla mindenben egyetértett, ezért az ítélet megváltoztatásának sem volt helye.

[38] A fellebbezésben, valamint a fellebbezési ellenkérelemben foglaltakra tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az alábbiakat emeli ki.

[39] Az alperes a fellebbezésében sem tette vitássá, hogy a felperes 2022. július 5. napjától csődegyezség hatálya alatt állt és az alperes csődeljárásban bejelentett (a regisztrációs díjjal együtt) 91.810.932 forint összegű követelését a felperes vagyongfelügyelője nem biztosított hitelezői igényként, ilyen összeggel nyilvántartásba vette. Nem vitatta továbbá azt sem, hogy a csődegyezséget a hitelezők többsége 2022. december 6-án elfogadta, majd az azt jóváhagyó végzés 2023. március 1-jén jogerőre emelkedett. Végül nem vitatta azt a kereset elbírálása során ugyancsak jelentős tény sem, hogy a csődegyezség jogerőre emelkedéséig a bejelentett hitelezői igényét a vagyongfelügyelőhöz és a felpereshez intézett nyilatkozattal nem módosította, a követelését nem szállította le.

[40] A csődeljárásra, annak megindítására, lefolytatására és a csődegyezségekre a Csődtv. II. Fejezete tartalmaz szabályozást.

[41] A Csődtv. 10. § (2) bekezdés f) pontja értelmében a csődeljárás elrendeléséről szóló, közzétételre kerülő végzésnek tartalmaznia kell a hitelezőknek szóló felhívást arra, hogy fennálló követeléseiket a csődeljárás elrendeléséről szóló végzés közzétételétől számított 30 napon belül – a csődeljárás kezdő időpontját követően keletkező követeléseiket pedig 8 munkanapon belül – jelentsék be az adósnak és a vagyongfelügyelőnek, a követelés nyilvántartásba vételéért fizetendő díjat ezzel egyidejűleg fizessék be a vagyongfelügyelő 12. § (1) bekezdés szerint közzétett pénzforgalmi bankszámlájára.

[42] A Csődtv. 19. § (1) bekezdése az egyezségi tárgyalások eredményeként köthető egyezségről akként rendelkezik, hogy annak keretében az adós megállapodik a hitelezőkkel az adósság rendezésének feltételeiről, így különösen megállapodhatnak az adósságra vonatkozó engedményekről és a fizetési könnyítésekről, egyes követelések elengedéséről vagy átvállalásáról, a követelések fejében az adós gazdálkodó szervezetben részesedés szerzéséről, a követelések megfizetéséért való kezességvállalásról és egyéb biztosítékokról, az adós pénzügyi egyensúlyát helyreállító és veszteségcsökkentő programjának elfogadásáról, továbbá mindarról, amit az adós fizetőképességének megőrzése vagy helyreállítása érdekében szükségesnek tartanak, ideértve az egyezség időtartamát és végrehajtása ellenőrzésének módját is.

[43] A Csődtv. elsőfokú bíróság által is figyelembe vett 20. § (1) bekezdése kimondja, hogy a csődeljárásban egyezség akkor köthető, ha az adós az egyezséghez a 18. § (4)–(5) bekezdései szerint szavazati joggal rendelkező hitelezőktől – a biztosított és a nem biztosított hitelezői osztályokban egyaránt – a szavazatok többségét külön-külön megkapta.

[44] A (2) bekezdés alapján a megkötött egyezség azokra az egyezségkötésre jogosult hitelezőkre is kiterjed, akik az egyezséghez nem járultak hozzá, vagy szabályszerű értesítésük ellenére az egyezség megkötésében nem vettek részt, továbbá kiterjed azon hitelezőkre is, amelyek vitatott követelésére tartalékot kellett képezni, vagy tartalékképzés helyett biztosítékot kellett számára nyújtani (kényszeregyezség).

[45] A (3) bekezdés értelmében a 10. § (2) bekezdése szerinti határidő elmulasztása esetén a hitelező az egyezségkötésben nem vehet részt, az egyezség hatálya nem terjed ki rá.

[46] A fentiek alapján egyértelműen megállapítható, hogy a Csődtv. 20. § (2) bekezdése szerinti csődegyezség kényszeregyezséggé kiterjed mindazon hitelezői igényüket a Cstv. 10. § (2) bekezdés f) pontja szerinti határidőben bejelentett hitelezőkre is, akik az egyezséghez nem járultak hozzá, vagy az egyezség megkötésében nem vettek részt, illetve akik vitatott követelésére tartalékot kellett képezni vagy biztosítékot kellett nyújtani.

[47] A Kúria Gfv.VII.30.017/2014/9. számú végzésében is kifejtette, a csődegyezség érvényesen nem a csődegyezségi ajánlat elfogadásával, hanem a bíróságnak a csődegyezséget jóváhagyó végzése jogerőre emelkedésével jön létre. A hozzájáruló hitelezőknél az adóssal létrejött szerződésük, a csődegyezség és a bíróság jogerős végzése, a hozzá nem járuló hitelezőknél pedig – a csődegyezségben feltüntetett mértékben és módon – a bíróság jogerős végzése hozza létre a törvény erejénél fogva a kötelezettséget.

[48]

[49] A Kúria Gfv.VII.30.171/2013/13. számú elvi jelentőségű határozata értelmében a jogerősen jóváhagyott csődegyezség csak egységében vizsgálható és ítélet hatályú határozatnak minősül.

[50] Miután a perben nem volt vitatott az sem, hogy a 2023. március 1-jén jogerős csődegyezség az alperesre kényszeregyezséggé kiterjedt, a perben eldöntendő jogkérdés kizárólag az volt, hogy az alperesnek a felperessel szembeni, a csődeljárásba bejelentett és a csődegyezséggel érintett követeléseként milyen összeg vehető figyelembe, az alperes követelésének összege a csődegyezség jogerőre emelkedését megelőzően csökkent-e és mennyiben a lízingszerződések felmondása által.

[51] Az alperes a felperessel szembeni, a csődeljárásban is bejelentett követelését lízingszerződésből eredő követelésként kívánta érvényesíteni; hivatkozott a lízingszerződés felmondására és azzal együtt a lízingtárgy visszabirtoklására, majd értékesítésére.

[52] A Ptk. 6:415. § (2) bekezdése értelmében ha a lízingszerződést a lízingbeadó felmondja, a lízingbeadó köteles a lízingbevevővel a zálogjog érvényesítésére vonatkozó szabályok szerint elszámolni.

[53] A fenti szabályozásból kitűnően – bár a lízingbeadó a lízingtárgy tulajdonosa – a pénzügyi lízing alapvetően finanszírozási jellegű ügylet és a lízingtárgy a lízingbeadó számára csak dologi biztosítékkul szolgál, ezért a lízingbeadó a szerződés időelőtti megszűnése és a lízingtárgy tulajdonjogának a lízingbevevő általi megszerzése hiányában sem gyakorolhat tulajdonosi jogokat, hanem csak a zálogjogi szabályok szerint érvényesíthet követelést. Ennek megfelelően a lízingtárgy értékesítésére köteles azzal, hogy a befolyt vételárból a követelését kielégítheti, míg a maradékkal a lízingbevevő felé el kell számolnia.

[54] Erre is tekintettel az alperesnek – az elsőfokú eljárás során elő nem adott, és ezért a Pp. 273. § (1) bekezdése értelmében a másodfokú eljárásban egyébként sem értékelhető – az a hivatkozása, hogy a zálogjogi kielégítés szabályai szerint lehetősége van a zálogtárgy tulajdonjogának megszerzésére, a lízingtárgy vonatkozásában értelmezhetetlen.

[55] A Ptk. 5:127. (1) bekezdése a zálogjog kielégítésének a bírósági végrehajtáson kívüli gyakorlásának módjait szabályozva akként rendelkezik, hogy a kielégítési jog bírósági végrehajtáson kívüli gyakorlása a zálogjogosult választása szerint a zálogtárgy zálogjogosult általi értékesítése [a) pont], a zálogtárgy tulajdonjogának a zálogjogosult által történő megszerzése [b) pont] vagy az elzálogosított jog vagy követelés érvényesítése [c) pont] útján történik.

[56] A Ptk. 5:135. § (1) bekezdése kimondja, hogy a zálogjogosult az értékesítést követően késedelem nélkül köteles írásbeli elszámolást készíteni.

[57] Az alperes által hivatkozott, a zálogjog érvényesítésére vonatkozó, a lízingtárgy esetében is irányadó szabályozásból kizárólag az következik, hogy az alperest a lízingszerződések felmondására tekintettel megillette a lízingtárgyak értékesítésének joga azzal, hogy az értékesítést követően haladéktalan elszámolási kötelezettség terhelte. Az alperes a fellebbezésében sem jelölt meg olyan jogszabályhelyet, amely alátámasztotta volna azt az állítását, hogy a lízingszerződések felmondásával a szerződések megszűnésének időpontjában a csődeljárásba bejelentett hitelezői igénye a lízingtárgyak (a felmondáskor még meg sem állapított) ellenértékével külön bejelentés hiányában is csökkent. A lízingtárgy értékével való elszámolás esedékessége a Ptk. 5:135. § (1) bekezdése értelmében a lízingtárgy értékesítéséhez fűződik, de – kifejezett jogszabályi rendelkezés hiányában – az elszámolásnak

a szerződés felmondásakor azonnali esedékessé válása sem jelentené a bejelentett követelés automatikus csökkenését.

[58] A csődeljárásra speciális szabályként irányadó Csődtv. 10. § (2) bekezdés f) pontjában és Csődtv. 20. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezésekből viszont – az alperes álláspontjával ellentétben – éppen az következik, hogy a csődegyezség kényszeregyezséggént arra a hitelezői igényre terjed ki, amit a hitelező a csődeljárásban bejelentett, így – ha annak csökkenését nem jelezte – a teljes, eredeti követelésre.

[59] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a csődegyezség hatálya kényszeregyezséggént mindazon követelésre kiterjedt, amelyet az alperes a felperessel szembeni csődeljárásban hitelezői igényként bejelentett, így az az alperes követelésének a csődegyezség jogerőre emelkedését megelőző, a vagyonfelügyelőnek bejelentett leszállítása hiányában a korábban bejelentett és nyilvántartásba vett 91.810.932 forint vonatkozott.

[60] A Fővárosi Ítéltábla az alperes által a fellebbezésben hivatkozott precedensképes döntéssel, a Kúria Gfv.30.220/2012/6. számú ítéletével összefüggésben megállapította, hogy a fent kifejtett indokolás nem tér el a Kúria jogkérdésben kifejtett álláspontjától, tekintettel arra is, hogy a Kúria határozata felszámolási ügyben, lízingtárgy kiadására vonatkozó döntés, amely – az alperes állításával ellentétben – nem állapította meg a bejelentett hitelezői igénynek a lízingtárgy visszavételével automatikusan bekövetkezett csökkenését, hanem éppen azt rögzítette, hogy a lízingbeadó kötelezettsége a lízingtárgyak értékesítését követően a bejelentett hitelezői igénye csökkentése a befolyt árbevétel összegével.

[61] A Kúria a Pfv.VII.20.199/2012/8. számú ítéletében kimondta, hogy a kényszeregyezség teljesítése esetén az adós kötelezettsége teljesítettnek minősül akkor is, ha a csődegyezségben meghatározott összeg kisebb a hitelező eredeti követelésénél. Ilyen esetben a biztosítékkal rendelkező hitelező sem élhet a biztosíték nyújtotta jogosítványokkal, követelésének – a szabályos csődegyezségnek megfelelően történt – kielégítésével a biztosíték is megszűnik.

[62] Az ítélet hatályú csődegyezség értelmében az alperes 91.810.932 forint bejelentett követeléséből 13.771.640 forint a felperes által kifizetendő összeg, azt ezt meghaladó követelését az alperes a felperessel szemben a csődegyezség anyagi jogi hatálya folytán, valamint a csődegyezség céljára és az egységben részt vett többi hitelező érdekeinek védelmére is tekintettel nem érvényesítheti. Ennek alapján az elsőfokú bíróság helytállóan kötelezte az alperest a Ptk. 6:415. § (2) bekezdése szerinti elszámolás címén az értékesítés során befolyt 77.356.702 forint csődegyezség szerint kifizetendő 13.771.640 forintot meghaladó részének, 63.585.062 forint és ennek késedelmi kamatainak a megfizetésére.

[63] A kifejtettek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján – lényegében annak helyes indokaira tekintettel – helybenhagyta.

[64] A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 364. §-a szerint alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte az eredménytelenül fellebbező alperest a felperes másodfokú perköltsége megfizetésére. Az ügyvédi munkadíjból álló perköltség összegét a perindításkor hatályban volt, ezért alkalmazandó 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja és (2) bekezdése alapján, mérsékelt összegben állapította meg. Ennek során figyelemmel volt arra, hogy a felperes egy tárgyaláson vett részt, ahol csak a fellebbezési ellenkérelme fenntartására nyilatkozott és a fellebbezési ellenkérelme túlnyomó részben a tényállás ismertetését, jogszabályok és eseti döntések szó szerinti idézését tartalmazza, így – az ügyben felmerült egyetlen, nem összetett jogkérdésre is tekintettel – a felszámított 1.500.000 forint + áfa összegű ügyvédi munkadíj a végzett munkához képest jelentősen eltúlzott és a tizedére mérsékelt összegű díj áll arányban a szükséges és ténylegesen végzett jogi képviselői tevékenység mértékével.

Budapest, 2025. március 25.

Dr. Kurucz Zsuzsánna s.k.

a tanács elnöke

Dr. Kolozs Balázs s.k.

Dr. Matosek Edina s.k.

előadó bíró

bíró